



Utrikesdepartementet

### Sammanfattning av riktlinjerna för samarbetsstrategier

#### De nya riktlinjernas innehåll

##### Del I: Samarbetsstrategier - övergripande styrning

- Del I omfattar övergripande riktlinjer för alla typer av strategier (länder och regioner). I denna del anges hur Sveriges politik för global utveckling, inklusive regeringens tematiska policyer, ska vara vägledande för strategierna. Därutöver presenteras en beskrivning av strategyckeln med tonvikt på resultatstyrningen, processen att ta fram en strategi, riktlinjer för de bedömningar som ska göras inför en ny strategiperiod, stegvis vägledning för processen att ta fram en strategi, samt regler kring utformning och uppföljning av strategier.
- Strategiprocessen delas upp i en första och en andra fas. I den första fasen utarbetar Sida ett bedömningsunderlag utifrån regeringsbeslutade anvisningar. I den andra fasen utarbetar UD förslag till strategi. UD ger i normalfallet en instruktion till berörd utlandsmyndighet att inkomma med underlag. Den färdiga strategin kommer härnäst endast att innehålla en styrande, framåtblickande del, inklusive en del som belyser de överväganden gjorts kring val av sektorer, samarbetspartners och samarbetsformer.
- Bedömningsunderlaget ska innehålla:
  - Erfarenheter och resultat från tidigare samarbete;
  - Externa utvecklingsfaktorer/fattighetsanalys
  - Grundläggande utvecklingsfaktorer i samarbetslandet (jfr nuvarande grundläggande förutsättningar för generellt budgetstöd):
  - Situationen för mänskliga rättigheter och demokrati;
  - Relevans och genomförbarhet av den nationella utvecklingsplanen;

- Hållbarheten av den ekonomiska politiken;
  - Kvaliteten på de offentliga finansiella styrsystemen (OFS); och
  - Viljan att bekämpa korruption i den offentliga verksamheten;
  - Övriga givares roll inklusive EU och multilaterala organisationer, Sveriges komparativa fördelar som biståndsgivare samt svenska aktörers erfarenhet och kunskap.
  - Biståndseffektivitet: Förutsättningar för ett effektivt utvecklingssamarbete, inklusive samarbetslandet och övriga givares engagemang för att genomföra Parisdeklarationen i landet, existerande möjligheter att föra genomföra en effektiv dialog och samordning, en kartläggning och bedömning av övriga givare liksom situationen avseende arbetsdelning och komplementaritet;
  - Riskanalys, inklusive korruptionshantering.
  - Sida ska också inkomma med överväganden inför det kommande samarbetet, inklusive förslag om tänkbara sektorer.
- Samarbetsstrategiprocessen ska på ett mer tydligt sätt ge vägledning för att involvera nya aktörer i utvecklingssamarbetet. Detta innefattar stöd för innovativa processer och initiativ av aktörer som inte vanligtvis arbetar inom biståndet. Bland annat ska Sida i bedömningsunderlaget redovisa hur myndigheten arbetat för att engagera aktörer i strategiprocessen. Likaså ska utlandsmyndigheten engagera svenska aktörer i samarbetslandet och använda deras kunskap och erfarenheter i utarbetandet av underlag till strategi.
  - I avsnittet genomförande och uppföljning förtydligar riktlinjerna hur resultaten av samarbetat ska följas upp. Vikten av en väl genomförd uppföljning och krav på vad denna ska innefatta betonas. Riktlinjerna understyrker att Sida årligen dels ska redovisa resultat för insatser, del göra en bedömning inom varje sektor hur den verksamhet Sverige stödjer har bidragit till målet i sektorn.
  - Riktlinjerna innehåller en tydlig vägledning för riskbedömningar, geografiska samråd och halvtidsgenomgångar då dessa utgör en del av uppföljningen av samarbetsstrategin.

## Del II: Specifika riktlinjer för utvecklingssamarbetet i olika sammanhang

- Specifik styrning av utvecklingssamarbetet med länder med vilka Sverige bedriver långsiktigt utvecklingssamarbete (kategori 1), samarbete med länder i konflikt- eller postkonfliktsituationer (2), och för länder i Östeuropa med vilka Sverige bedriver reformsamarbete (3). Dessutom anges riktlinjer för länder med vilka Sverige bedriver selektivt samarbete/aktörssamverkan och

för utfasningsstrategier. Därutöver ingår riktlinjer för regionala strategier.

#### Del III: Ett effektivt bistånd, val av samarbetspartners och samarbetsformer

- Del III innehåller riktlinjer för hur Sverige ska säkerställa ett effektivt bilateralt utvecklingssamarbete, inklusive riktlinjer för val av samarbetspartners och samarbetsformer. Styrning avseende kapacitetsutveckling införlivas i denna del.
- I linje med Sveriges åtaganden i handlingsplanen från Accra och EU:s operativa ramverk för biståndseffektivitet, anger riktlinjerna att utgångspunkten är att biståndet ska tillämpa en programansats. Det innebär principen om samordnat stöd för ett lokalt ägt program där samarbetspartnerns prioriteringar, verksamhet och kapacitet är utgångspunkt för samarbetet. Att använda samarbetspartnerns egna system för planering, genomförande och uppföljning ska vara förstahandsalternativ när samarbetet utformas.
- Riktlinjerna lyfter fram vikten av att främja ansvarsutkrävande. Sverige ska verka för att biståndet utformas och genomförs på ett sätt som stärker nationellt och lokalt ansvarsutkrävande samt för att samarbetslandet skapar förutsättningar för medborgare att utkräva ansvar. Viktiga områden för svenskt kravställande och dialog är bl.a. mänskliga rättigheter, effektiv medelsanvändning och finansiell kontroll samt ansvarsutkrävande vid avslöjande av korruption.
- De fem grundläggande förutsättningarna för generellt budgetstöd i nuvarande budgetstödsriktlinjer bibehålls som kriterier för denna samarbetsform. En bedömning av de grundläggande förutsättningarna föreslås också göras som en bedömning av centrala utvecklingsfaktorer inför en ny samarbetsstrategi oavsett vilka samarbetsformer strategin ska innehålla (se ovan under del I). För länder där generellt budgetstöd övervägs bör en mer omfattande bedömning av de grundläggande utvecklingsfaktorerna göras, inklusive en bedömning av huruvida kriterierna för generellt budgetstöd är uppfyllda.
- Riktlinjerna tydliggör att budgetstöd består av tre samverkande delar: det finansiella bidraget, villkor och dialog samt kompletterande åtgärder. Riktlinjerna stärker kraven på att generellt budgetstöd kombineras med åtgärder till stöd för kapacitetsutveckling, ansvarsutkrävande och finansiell kontroll. Det kan vara fråga om att budgetstödet kopplas till insatser och reformer som stärker offentlig finansiell styrning, gransknings-

och kontrollfunktioner samt ökar öppenhet och insyn. Stöd till parlament, nationella revisionsorgan och det civila samhället lyfts här fram. Åtgärder för att öka den finansiella kontrollen ska övervägas i de fall de grundläggande förutsättningarna är uppfyllda och det bedöms att fördelarna med budgetstöd överväger riskerna, men där systemen för offentlig finansiell styrning och kontroll uppvisar svagheter.

- Riktlinjer för budgetstöd kompletteras med riktlinjer för andra samarbetsformer. Särskilda riktlinjer för sektorbudgetstöd inkluderas. Sida beslutar om sektorbudgetstöd. Sida ska inför ställningstagande om huruvida sektorbudgetstöd kan ges, särskilt bedöma samarbetspartnerns system för finansiell styrning samt åtaganden och åtgärder för att förhindra korruption.
- Styrningen avseende tillfälligt budgetstöd tydliggörs med kriterier för när samarbetsformen ska tillämpas. Stödformen benämns stabiliseringsstöd och ska normalt endast utgå till länder som har en överenskommelse med IMF om den ekonomiska politiken. Det är regeringen som fattar beslut om denna samarbetsform på basis av ett underlag från Sida. Stöd kan t.ex. bli aktuellt i vissa post-konfliktländer.